

ANALIZA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI GMINY WIELICZKA

Poznań, grudzień 2020

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

www.propoliscon.pl

ul. Ziemowita 60, 61-063 Poznań

NIP: 782-256-28-51, REGON: 302493374, KRS: 0000471615 Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda,
VIII Wydział Gospodarczy

Spis treści

WSTĘP	4
1. ANALIZA ILOŚCIOWA SYSTEMU	5
2. OBOWIĄZUJĄCE STAWKI	10
3. FINANSE SYSTEMU	12
4. ZAKOŃCZENIE	15

WSTĘP

Począwszy od 2014 roku aż po dzień dzisiejszy w zdecydowanej większości gmin w Polsce mamy do czynienia ze wzrostem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wynika to przede wszystkim z braku konkurencji oraz corocznego znaczącego wzrostu stawek za przetwarzanie i składowanie odpadów. Z danych historycznych wynika, że w latach 2018-2019 ponad 60 % gmin podniosło opłaty za odpady. Największe podwyżki dotyczyły województwa mazowieckiego oraz śląskiego. Było to konsekwencją wyższej ceny zwycięzcy kolejnego przetargu ogłaszanego przez gminy. Na wzrost opłaty wpływa również coraz większa ilość odpadów, co do których istnieje obowiązek segregacji, jak i wzrost tzw. opłaty marszałkowskiej, począwszy od 2018 roku.

Trzeba mieć świadomość, że granulat z recyklingu potrzebny do wytworzenia nowej butelki PET jest zdecydowanie droższy niż nowy. Tak niestety dzieje się przez zbyt rozproszone instytucje do przetwarzania odpadów, a nadto znaczną odległość, która niejednokrotnie wynosi 80-100km.

Problem rosnącej ilości odpadów komunalnych, w tym przede wszystkim tych z plastiku i papieru, a także i ceny dla mieszkańców odcisnął się jeszcze bardziej w wyniku zakazu eksportu ww. opadów do Chin.

Podwyżki cen wynikają z rosnących kosztów ubocznych, np. za przygotowanie odpadów do spalarni trzeba zapłacić dwukrotnie więcej niż rok temu. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku przetwarzania odpadów wielkogabarytowych. Dochodzą coraz większe koszty pracy i widmo rychłych podwyżek cen energii elektrycznej. Jedynym sposobem na nieprzerzucanie na mieszkańców kosztów związanych z odbiorem odpadów, jest kierunek, w którym podąża Unia europejska. Ma to zasadnicze znaczenie, gdyż chodzi o obieg zamknięty, który ma prowadzić do minimalizacji wytwarzanych odpadów i zachowania w jak najdłuższej perspektywie czasowej wartości produktów, materiałów i surowców, ale do tego jest potrzebna zmiana przepisów prawa.

Ideą opracowania jest przedstawienie systemu gospodarki odpadami Gminy Wieliczka od strony ilościowej i finansowej. Do przygotowania opracowania wykorzystano dane finansowe pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy w Wieliczce.

1. ANALIZA ILOŚCIOWA SYSTEMU

W pierwszym kroku należy przyrzeć się danym ilościowym charakteryzującym Gminę Wieliczka.

Dane dla 2020 roku są zaprezentowane wg stanu na dzień sporządzania analizy.

Dane dla 2021 są danymi prognozowanymi.

Tabela 1: Ilość odpadów wytwarzanych w I i II sektorze bez PSZOK

	I sektor				II sektor			
	zmieszane	wtórne	bio	gabaryty	zmieszane	wtórne	bio	gabaryty
2014	5 678,95	883,16	181,03	39,92	5 733,11	617,19	104,00	66,66
2015	7 057,44	938,59	322,32	47,46	5 688,52	1 082,70	98,71	120,94
2016	6 477,73	970,42	479,40	142,56	7 621,52	2 008,02	177,10	357,01
2017	6 405,66	1 360,12	397,92	246,18	6 835,43	1 471,84	323,10	364,14
2018	7 347,99	1 539,38	394,60	409,04	7 310,90	1 461,54	328,65	487,22
2019	7 134,99	1 830,24	462,86	504,73	7 148,09	1 621,94	359,32	765,94
2020	6 645,71	2 030,52	351,99	374,96	7 690,94	2 050,02	229,51	824,48
2021	7 100,00	2 050,00	342,00	460,00	8 000,00	2 050,00	342,00	820,00

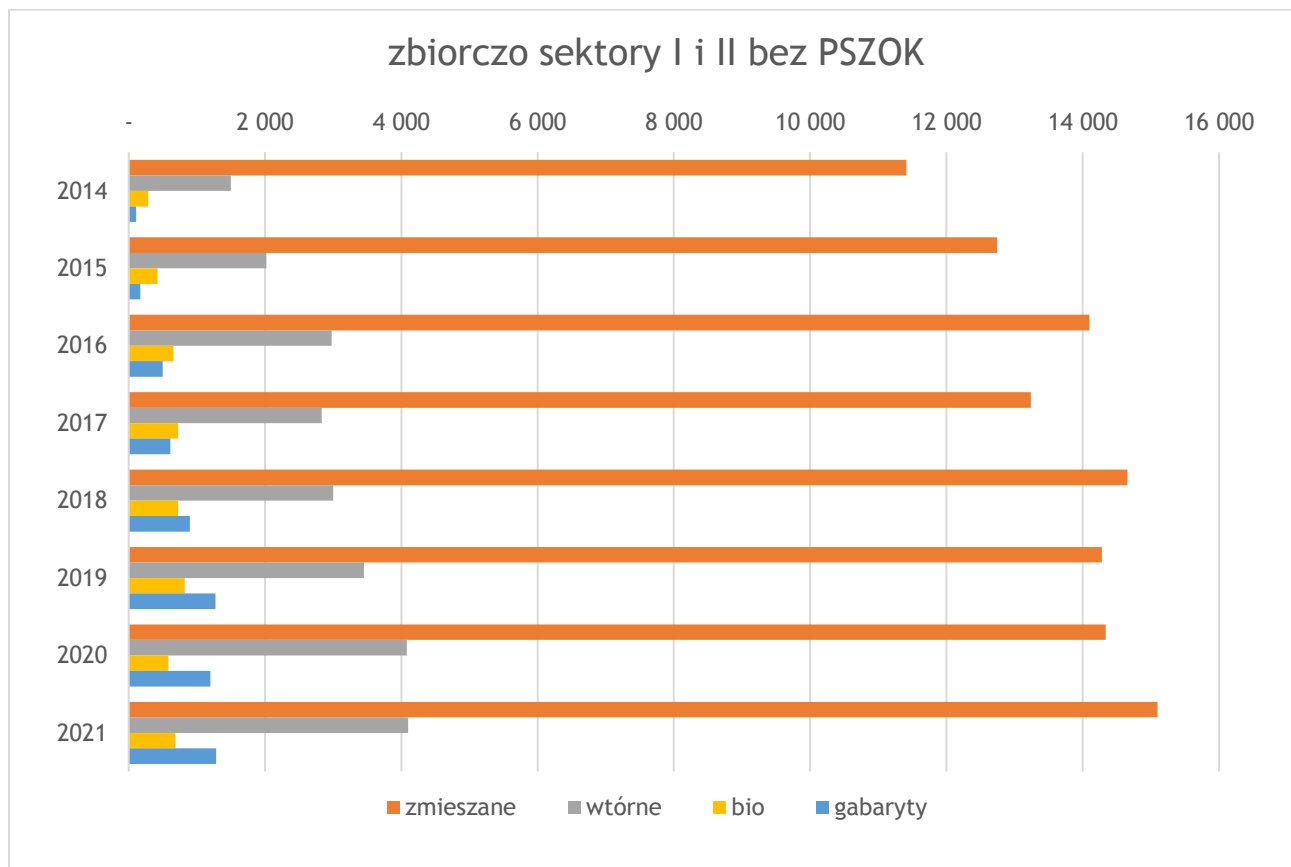
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMIG Wieliczka

Tabela 2: Ilość odpadów wytwarzanych w I i II sektorze (zbiorczo) oraz PSZOK

	zmieszane	wtórne	bio	gabaryty	RAZEM bez PSZOK	PSZOK	RAZEM z PSZOK
2014	11 412,06	1 500,35	285,03	106,58	13 304,02	482,93	13 786,95
2015	12 745,96	2 021,29	421,03	168,40	15 356,68	487,01	15 843,69
2016	14 099,25	2 978,44	656,50	499,57	18 233,76	433,92	18 667,68
2017	13 241,09	2 831,96	721,02	610,32	17 404,39	645,59	18 049,98
2018	14 658,89	3 000,92	723,25	896,26	19 279,32	958,55	20 237,87
2019	14 283,08	3 452,18	822,18	1 270,67	19 828,11	899,47	20 727,58
2020	14 336,65	4 080,54	581,50	1 199,44	20 198,13	1 789,71	21 987,84
2021	15 100,00	4 100,00	684,00	1 280,00	21 164,00	1 532,00	22 696,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMIG Wieliczka

Wykres 1: Ilość odpadów wytwarzanych w I i II sektorze (zbiorczo) bez PSZOK

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG Wieliczka

Powyższy wykres przedstawia ilość odpadów w podziale na poszczególne typy, tj. zmieszane, wtórne, gabaryty oraz bio w latach 2014 – 2020.12. wraz z prognozą na 2021 rok. Największy udział w 2020 roku stanowią odpady zmieszane w ilości 14.336,65 ton, następnie wtórne 4.080,54 ton (wzrost o 15% w porównaniu z 2019 r.). Biorąc pod uwagę cały system gospodarowania odpadami i jeszcze niezakończony 2020 rok, to w stosunku do ubiegłego roku (20.727,58 ton) łączna ilość odpadów wzrosła do poziomu 21.987,84 ton, tj. o nieco ponad 6 %.

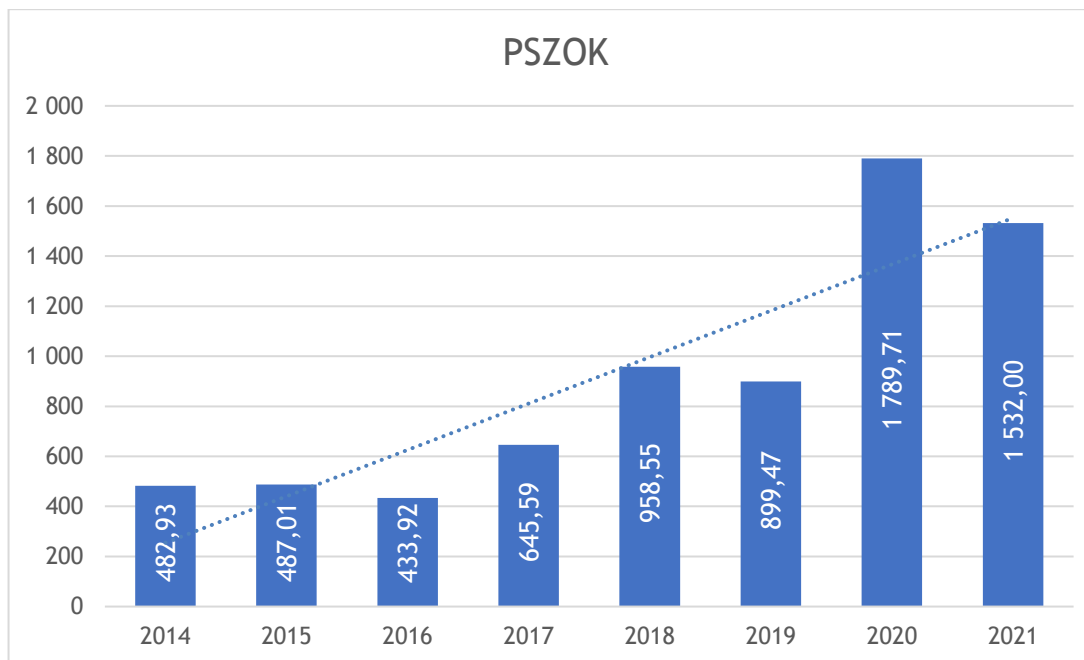
W powiązaniu ze stroną kosztów, w których największy udział stanowi transport i zagospodarowanie, powyższe ma jednoznaczne przełożenie na wydatki systemu gospodarowania odpadami, w tym na opłatę uiszczaną przez mieszkańców. Ponadto z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Małopolskiego na lata 2016-2028 wynika dalszy wzrost ilości odpadów komunalnych wytwarzanych przez gospodarstwa domowe, tj. średnio o 1% rocznie.

Wykres 2: Ilość odpadów wytwarzanych w I i II sektorze (zbiorczo) bez PSZOK

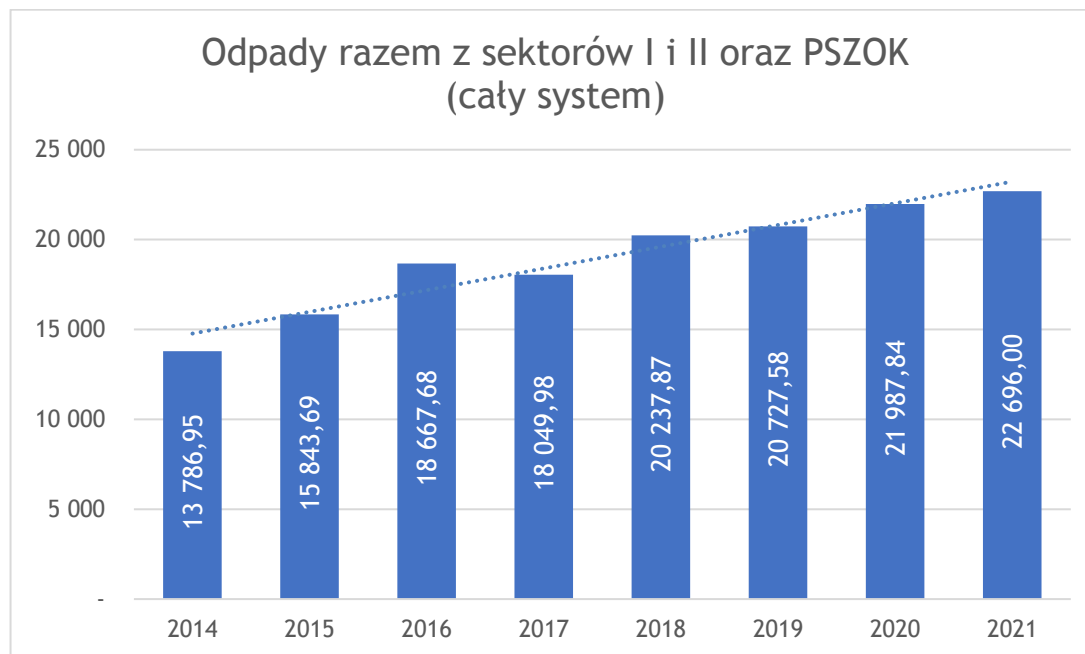
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG Wieliczka

Wykres 3: Ilość odpadów w PSZOK

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG Wieliczka

Wykres 4: Ilość w całym systemie Gminy Wieliczka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG Wieliczka

Analiza powyższych zestawień oraz wykresów dobitnie wskazuje na rosnący trend ilości odpadów wytwarzanych w systemie Gminy Wieliczka. Na powyższych wykresach umieszczono linię trendu, która graficznie ukazuje tę tendencję. Co istotne, dane prognozowane na 2021 rok w żadnym przypadku nie przekraczają linii trendu, co oznacza, że zostały zaplanowane w sposób ostrożny.

Dokonując analizy powyższych wykresów zauważyć można tendencję wzrostową dotyczącą ilości wszystkich odpadów. Wykazywane z sprawozdaniach rok do roku wielkości odpadów rosną najmocniej w latach 2014-2016 – wzrost średnio o ok. 17%. W roku 2017 nastąpiło obniżenie oddanych odpadów o ok. 5% od roku 2018 następuje ponowny wzrost odpadów choć nie tak znaczący jak w latach wcześniejszych (kilka procent rocznie). Ogólna ilość odpadów komunalnych wzrosła w ciągu 7 lat o 64%, tj. o ok. 9 tys. ton (w 2014 roku 13,7 tys. ton, w roku 2021 planuje się 22,7 tys. ton).

Nieco inaczej wielkości kształtują się na PSZOK. Odpady oddawane do punktu selektywnej zbiórki odpadów wzrosły wahały się w różnych latach. I tak np. w roku 2016 w stosunku do roku 2015 a także w roku 2019 w stosunku do roku 2018 wielkość odpadów była mniejsza. W pozostałych latach wielkości z tej kategorii rosły znacząco. Ilość odpadów oddawanych do PSZOK w latach 2014-2020 wzrosła ponad 3-krotnie. Znaczący przyrost tej kategorii odnotowano w roku 2020 w stosunku do roku 2019 (niemal podwojenie wartości z roku 2019).

Odpady oddawane w systemie, poza PSZOK, stabilnie rosną rok do roku średnio o kilka procent. Wyjątek stanowi rok 2017 gdzie ilość odpadów spadła o 829t.

W kolejnym kroku warto przyrzeć się danym dotyczącym ilości wytwarzanych w systemie odpadów na mieszkańca wg danych GUS.

Tabela 3: Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez 1 mieszkańca w kilogramach w wybranych regionach i gminach według stanu na 31.12.2019 r.

Masa <u>wytworzonych</u> odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca w 2019 roku (kg)	
Województwo Małopolskie	317
Polska	332
Bochnia	385
Wieliczka	422
Częstochowa	425
Kraków	432
Zielonki	439
Pszczyna	446
Tarnów	457

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Z powyższej tabeli wynika, że masa wytworzonych odpadów komunalnych per capita wyniosła spośród wymienionych gmin najwięcej w: mieście Tarnów 457 kg/mieszkańca, gminie Pszczyna 446 kg/mieszkańca, Gminie Zielonki 439 kg/mieszkańca, następnie w Krakowie 432 kg/mieszkańca, Częstochowie 425 kg/mieszkańca oraz w Wieliczce 422 kg/mieszkańca.

Jednakże biorąc pod uwagę dane, iż od 58.116 osób w 2019 roku gmina Wieliczka odebrała łącznie 20.727,58 ton odpadów, wskaźnik rzeczywisty wynosi 356,66 kg/osobę, co daje 84,52 % odpadów komunalnych odebranych z gospodarstw domowych w stosunku do wszystkich wytworzonych odpadów systemu gospodarki odpadami. Jest to dokładnie taki sam wskaźnik, jak dla całego kraju.

2. OBOWIĄZUJĄCE STAWKI

Tabela 4: Stawki opłaty od osoby za gospodarowanie odpadami w wybranych samorządach w latach 2020 – 2021

Miejscowość	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 2020 rok (zł/osobę)	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 2021 rok (zł/osobę)
Bochnia	25,00	29,50
Wieliczka	25,00	30,00*
Częstochowa	29,00	9,60-29,00***
Kraków	26,00	23,00 (od 1.11.2020)
Zielonki	24,00**	32,00****

Źródło: opracowanie własne

* - stawka za pierwsze cztery osoby, stawka za 5, 6, 7 osobę w gospodarstwie wynosi 20,00 zł, zaś dla 8 i każdej kolejnej osoby 5,00 zł

** - stawka za odbiór odpadów co 2 tygodnie, w zabudowie wielorodzinnej odbiór odpadów co tydzień przy zastosowaniu stawki 32,00 zł/osobę

*** - cena uzależniona od ilości zużytej wody w zabudowie wielolokalowej: 9,60 zł/metr sześcienny, stawka opłaty dla zabudowy jednorodzinnej 29,00 zł/osobę

**** - 32,00 zł w przypadku nieruchomości jednorodzinnej, w zabudowie wielorodzinnej stawka wynosi 36,00 zł/osobę

Stawki opłat przedstawione w powyższej tabeli wskazują, iż opłata za gospodarowanie odpadami komunalnym w Bochni jest w porównywalnej wysokości jak w Wieliczce (pomimo, że w Wieliczce system wytwarza znacznie więcej odpadów w przeliczeniu na mieszkańca).

Biorąc pod uwagę Uchwały Miasta Kraków z 19 grudnia 2018 roku oraz 16 września 2020 roku określające wysokość stawek w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi, to w przypadku aktu prawa miejscowego z 2018 roku mamy wskazanie 26 zł dla gospodarstwa jednoosobowego, 36 zł dla gospodarstwa dwuosobowego, natomiast w Uchwale z 2020 roku stawka wynosi 23 zł/ mieszkańca. Zatem porównując oba przepisy prawa uchwalone przez organ stanowiący Miasta Krakowa mamy do czynienia z podwyżką na 2021 rok, gdyż porównując gospodarstwo dwuosobowe: 46 zł/ 2 os zgodnie z Uchwałą z 2020 roku w stosunku do 36 zł/ gospodarstwa dwuosobowego na podstawie Uchwały z 2018 roku. Jako korzystne

rozwiązanie warto zwrócić uwagę na obniżenie stawki w Mieście Kraków o 4 zł / osobę w przypadku posiadania w gospodarstwie przydomowego kompostownika, co przekłada się na mniejsze koszty systemu gospodarki odpadami.

W Gminie Wieliczka stawka na 2021 rok uzależniona będzie od liczebności gospodarstwa domowego. Warto w tym miejscu przyrzeć się statystykom. Łączna liczba gospodarstw domowych w Gminie Wieliczka wynosi 20.601.

Tabela 5: Liczba i liczebność gospodarstw domowych w Gminie Wieliczka w 2020 roku.

Liczba osób w gospodarstwie	Wieś	Miasto	Wspólnoty	Liczba osób	Stawka (w zł/os)
1	1.522	774	1.898	4.194	30
2	2.546	1.233	1.803	11.164	30
3	2.322	936	930	12.564	30
4	2.472	860	599	15.724	30
5	1.087	324	100	7.555	20
6	547	165	33	4.470	20
7	190	36	3	1.603	20
8	93	15	1	872	5
9	40	11	0	459	5
10	30	11	0	410	5
11	15	1	0	176	5
12	4	0	0	48	5
13	2	1	0	39	5
14	1	0	0	14	5
15	1	2	0	45	5
Suma	10.872	4.369	5.367	59.337	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG Wieliczka

Z powyższej tabeli wynika, że blisko 13,5 % ogólnej liczby gospodarstw domowych będzie korzystało z preferencyjnej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. 20 zł i mniej.

Co ważne, przy tak zakrojonych ulgach i rozkładzie liczebności gospodarstw domowych, można sporządzić kalkulację stawki średnioważonej na mieszkańca. Wynik obliczeń wynosi: 26,83 zł / mieszkańca.

3. FINANSE SYSTEMU

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Z art. 6r ust. 1 aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika wprost, że środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Określona w uchwale stawka powinna zapewnić bilansowanie się systemu gospodarowania odpadami. Wart podkreślenia jest fakt, iż metoda ustalenia opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłat „od głowy” jest korzystniejsza dla mieszkańców, niż, co ma miejsce w niektórych miastach, metoda uzależniona od zużycia wody.

Należy podkreślić, iż brak zbilansowania systemu, tj. deficyt (mniejsze wpływy dochodów od wydatków), powoduje, iż nie wszystkie zadania użyteczności publicznej mogą być w pełni realizowane. Oznaczać to może mniejsze wydatki na drogi, służbę zdrowia, gospodarkę mieszkaniową etc. Stawka opłaty uwzględnia rosnącą liczbę mieszkańców oraz coraz większą ilość wytwarzanych odpadów. Jej wysokość skalkulowana jest na podstawie rzetelnej i wnikliwej analizy, tak aby pobierane opłaty pokrywały rzeczywiste koszty związane z funkcjonowaniem systemu zagospodarowania odpadami na terenie gminy, zatem w tej sytuacji nie ma mowy o jakiegokolwiek nadwyżce dochodów nad wydatkami z powyższego tytułu. Określając stawki, zgodnie z przepisami ustawy, brane są pod uwagę liczba mieszkańców, ilość odpadów oraz koszty funkcjonowania systemu. Do tych ostatnich należą: koszty funkcjonowania PSZOKu, koszty ogólne, edukacja ekologiczna, worki i pojemniki na odpady, transport i zbieranie, odzysk i unieszkodliwienie odpadów. Należy również podkreślić, iż w zakresie gromadzenia dochodów należy przyjąć poziom windykacji opłaty za gospodarowanie odpadami, która nie należy do łatwych z punktu widzenia organu egzekucyjnego i wynosi około 80 %.

Tabela 6: Dochody i wydatki gospodarki odpadami w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Dochody	6.835.463,65	9.230.896,03	16.500.000,00	19.867.005,00
Wydatki	8.939.854,05	10.329.332,00	20 459 570,71*	22.368.290,00**
Deficyt	2.104.390,40	1.098.435,97	3 959 570,71 zł	2.501.285,00
Koszty:				
Transport i zagospodarowanie, PSZOK	7.495.320,34	9.679.197,87	20.046.186,09 zł	21.913.290,00
Koszty ogólne	460.808,05	453.395,52	413.384,62 zł	455.000,00
liczba mieszkańców	56.908	58.116	59.337	59.337

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG Wieliczka

* - wydatki prognozowane wg stanu na listopad 2020

* i ** - kwota ok. 1.7 mln zł dotycząca miesiąca grudnia 2020 będzie zapłacona w styczniu 2021 roku

Z powyższej tabeli wynika, że w latach 2018-2019 Gmina dopłacała do systemu gospodarki odpadami od 1.098 tys. zł do ponad 2.104 tys. zł. Wynika to przede wszystkim z coraz większych kosztów na transport i zagospodarowanie odpadów oraz Punktu Selektywnego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych. Warto podkreślić, że powyższe kalkulacje dokonane są *post factum*, a z kolei kalkulacji stawki na dany rok dokonuje się w oparciu o dane planowane.

Wzrost kosztów systemu związany jest też z podwyżkami na RIPOK.

Tabela 7: Ceny odpadów RIPOK za okres od 2013 do 2020 (oraz kwoty z przetargu z dnia 06.11.2020)

okres		zmieszane (brutto)	wzrost	gabaryty (brutto)	wzrost	selekcja (brutto)	wzrost	biodegradowalne (brutto)	wzrost
2013		251,69		293,57					
2014		251,85	0,1%	293,76	0,1%	1,08		202,44	
2015		251,85	0,0%	293,76	0,0%	1,08	0,0%	202,44	0,0%
2016		251,85	0,0%	293,76	0,0%	1,08	0,0%	202,44	0,0%
2017		251,85	0,0%	293,76	0,0%	86,40	7900,0%	202,44	0,0%
2018		366,54	45,5%	430,50	46,5%	196,80	127,8%	202,44	0,0%
2019		612,54	67,1%	984,00	128,6%	676,50	243,8%	202,44	0,0%
od.01.12.2020 – 31.12.2021	M	699,84	14,3%	1 188,00	20,7%	934,20	38,1%	1 077,84	432,4%
	W	637,20	4,0%	1 134,00	15,2%	918,00	35,7%	1 026,00	406,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG Wieliczka

Budżet na 2019 rok przyjęto Uchwałą Nr III/12/2018 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 21 grudnia 2018 roku. W powyższej uchwale zaplanowano dochody w kwocie 8.043.500,00 zł. Wydatki w zakresie pokrycia kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na 2019 rok ustalono na poziomie 8.043.500,00 zł. W ramach powyższej kwoty wydatków określono wysokość kosztów odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, funkcjonowania PSZOK w łącznej wysokości 7.600.000,00 zł oraz 443.500,00 zł jako wydatki na koszty ogólne funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za IV kwartał 2019 roku wynika, iż zaplanowane dochody w kwocie 11.243.500,00 zł wykonano w wysokości 9.230.896,03 zł, tj. 82,1 % planu. Na system gospodarki odpadami w 2019 roku na podstawie sprawozdania Rb-28S za IV kwartał 2019 roku wydatkowano łącznie 10.329.332,00 zł przy zaplanowanej kwocie 11.856.208,00 zł, tj. 87,1 % planu. Z powyższego jednoznacznie wynika wzrost wydatków budżetowych w zakresie systemu gospodarki odpadami o kwotę 2.285.832,00 zł, przy wzroście dochodów planowanych w stosunku do wykonanych jedynie o kwotę 1.157.172,91 zł. W 2019 roku luka systemu gospodarki odpadami wyniosła zatem – 1.098.435,97 zł na podstawie wykonanych dochodów i wydatków, tj. 10,6 % wykonanych wydatków w 2019 roku. Ponadto na powyższą lukę wpływają również zaległości z tyt. opłaty i odsetek w łącznej kwocie 846 984,41 zł. Odnosząc deficyt systemu gospodarki odpadami w kwocie – 1.098.435,97 zł przy założeniu liczby mieszkańców 58.116 osób, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna wynosić o 1,57 zł więcej niż obowiązująca w 2019 roku.

Budżet na 2020 rok przyjęto Uchwałą Nr XIII/184/2019 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 27 grudnia 2019 roku. Wynikające z Uchwały budżetowej dochody zaplanowano w wysokości 19.705.000,00 zł. W zakresie planowanych wydatków na system gospodarki odpadami przyjęto kwotę 19.705.000,00 zł, w tym 19.135.000,00 zł na odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwienie odpadów komunalnych, funkcjonowanie PSZOK, oraz 570.000,00 zł na koszty ogólne funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Według sprawozdania Rb-27S za III kw. 2020 zaplanowane dochody w kwocie 19.705.000,00 zł wykonano w wysokości 11.965.114,46 zł. Natomiast wydatki wykonane, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S za III kw. 2020, wyniosły 13.382.882,99 zł przy planie 19.705.000,00 zł. Sytuacja w systemie gospodarki odpadami po III kwartałach 2020 roku wskazuje na niebilansowanie się dochodów z wydatkami w kwocie – 1.417.768,53 zł, tj. 11,8 % dochodów wykonanych w okresie od 1 stycznia do 30 września 2020 roku oraz 10,6% wydatków. Ponadto na powyższą lukę systemu gospodarowania odpadami wpływają również zaległości opłaty w łącznej kwocie 1.208.042,39 zł.

Odnosząc deficyt systemu gospodarki odpadami w kwocie – 1.417.768,53 zł przy założeniu liczby mieszkańców 59.337 osób, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna wynosić 1,99 zł więcej niż obowiązująca w 2020 roku.

Zaplanowane dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 2021 rok przyjęto w wysokości 19.867.005,00 zł, dokonując szacunku na podstawie wykonania dochodów w latach wcześniejszych oraz na podstawie planowanych wpływów z podniesienia stawki, natomiast wydatki prognozuje się na kwotę 22.368.290,00 zł, zgodnie z tabelą nr 6. W skład kosztów systemu gospodarowania odpadami wchodzi transport i zagospodarowanie w kwocie 21.913.290,00 zł oraz koszty ogólne funkcjonowania systemu w wysokości 455.000,00 zł. Warto podkreślić, że koszt ten jest porównywalny z wydatkami z 2018 roku, pomimo zwiększonej liczby zadań, inflacji oraz wzrostu wynagrodzeń. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców 59.337 osób, miesięczna stawka opłaty dla mieszkańca powinna wynieść **31,47 zł**. Trzeba podkreślić, że od każdego mieszkańca, niezależnie od liczebności gospodarstwa domowego. Jest to o 4,64 zł więcej od średnioważonej stawki przyjętej na 2021 rok.

4. ZAKOŃCZENIE

Niniejsze opracowanie prezentuje w sposób ilościowy i finansowy system gospodarowania odpadami w Gminie Wieliczka. Z przedstawionej analizy wynikają następujące wnioski, że wraz ze wzrostem ilości odpadów w Gminie, stale zwiększają się koszty funkcjonowania systemu, również te niepowiązane bezpośrednio z ilością odpadów. Rosną stawki jednostkowe, koszty energii, koszty pracy. Zwiększa się liczba ludności w Gminie. Te czynniki wzrastają stale, z miesiąca na miesiąc. Natomiast strona dochodowa, czyli pochodna stawki oraz osób płacących (nie liczby mieszkańców), cechuje się pewną inercją. Stawki są ustalane na cały kolejny rok, z uwzględnieniem danych prognozowanych. Kalkulacja wykazuje, że system na 2020 rok oraz na 2021 znów wykaże deficyt finansowy. Przyjęta stawka na 2021 rok przy niższej cenie z przetargu spowoduje zmniejszenie deficytu, jednakże nadal przyjęta stawka średnioważona **26,83 zł / mieszkańca jest niższa od stawki szacowanej 31,47 zł, tj. o 4,64 zł.**

Bieżący rok jest szczególnie trudny dla samorządów w Polsce z uwagi na trwającą pandemię, która odcisnęła mocne piętno na finansach lokalnych. Mniejsze są wpływy z podatków współdzielonych PIT i CIT (o około 10%). Powyższa sytuacja oraz dalszy wzrost kosztów pracy wpłyną również na koszty systemu gospodarowania odpadami. Specyfika pandemii spowodowała wzrost ilości produkowanych przez ludność odpadów. Powszechnym stały się konsumpcja dóbr na odległość poprzez usługi kurierskie oraz cateringowe, co przełoży się na jeszcze większą ilość tworzonych odpadów komunalnych. Zatem najbliższe lata będą okresem wyzwań dla samorządów i szukania jeszcze większej efektywności w procesach zachodzących w gminach, w tym w zakresie systemu gospodarowania odpadami, co będzie niewątpliwie trudne, ale konieczne.